

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta - Katedra psychologie

Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: Strategie zvládání stresu ve vztahu k emoční inteligenci u vězeňských dozorců

Autorka: Bc. Markéta Zakurdajeva

Oponent: doc. Mgr. Tomáš Nikolai, Ph.D.

Autorka se zabývá velmi zajímavým tématem efektu kognitivního tréninku pomocí imerzivní virtuální reality na zdravou starší populaci. Přínosnost tohoto tématu je klinicky důležitá, neboť umožňuje lépe pochopit specifika tréninku kognice pomocí virtuální reality, tyto specifika pak lze adaptovat a implementovat pro použití u klinických skupin.

Formální úroveň práce je na velmi dobré úrovni, autorka používá relevantní literaturu, na kterou správně odkazuje, jazyk práce je čtivý, bez velkých gramatických či stylistických chyb, srozumitelný a jasný. U práce s literaturou v některých metodách by se dali nalézt aktuálnější zdroje v českém prostředí, autorka však pravděpodobně používala metody za baterie Psychiatrického centra Praha. Například u Montrealského kognitivního testu však autorka nevedla českou verzi, podobných drobných opomenutí u citací metod bychom našli více. Při zavedení zkratk testů bych doporučoval sjednotit jazyk,

například u Paměťového testu učení používá autorka zkratku AVL T z anglického Auditory Verbal Learning Test, ale u Reyovy-Osterriethovy komplexní figury zavádí českou zkratku ROKF. Tyto výtky ovšem celkově nesnižují formální úroveň práce, kterou považuji za velmi dobrou.

CÍLEM předložené práce je dle slov autorky zjistit, zda kognitivní trénink využívající imerzivní virtuální realitu má efekt na kognitivní funkce zdravých seniorů. Druhým cílem této práce je porovnat efekt kognitivního tréninku s imerzivní virtuální realitou a kognitivního tréninku, který imerzivní virtuální realitu nevyužívá, prostřednictvím porovnání s kontrolní skupinou.

V TEORETICKÉ ČÁSTI autorka čtenáře uvádí do tématu problematiky tréninku kognitivních funkcí, představuje principy kognitivního tréninku a zabývá se i problematikou zjišťování úrovně kognice při hodnocení efektivity kognitivního tréninku. V části věnované metodám zjišťování kognice bych očekával, že by autorka mohla popsat více metodologických problémů při zjišťování úrovně kognice, nejen rozdíly mezi kognitivním screeningem a volbou metod, ale i problematiku samotného postupu v rámci test retestových efektů, variability kognitivní výkonnosti a nebo například odstupů měření v čase a obecně ekologickou validitu měření kognice pomocí testů. V další části se autorka věnuje různým podobám kognitivního tréninku a přechází do kapitoly využití počítačových technologií při kognitivním tréninku, včetně problematiky humanoidních robotů a dalších pokročilých forem využití počítačů. Další kapitola představuje virtuální realitu jako metodu a její využití v psychologii a shrnuje aktuální stav poznání při využití virtuální reality v kognitivním tréninku. Celkově je teoretická část zaměřená na podstatné prvky se vztahem k tématu výzkumu a dobře uvádí čtenáře do zkoumané problematiky.

V EMPIRICKÉ ČÁSTI práce autorka testuje efektivitu kognitivního tréninku u počítačových metod oproti tradičním metodám tužka a papír. Pro kognitivní trénink využívá imerzivní virtuální realitu, kterou testuje u zdravé starší populace. Výzkumný soubor čítá 31 zdravých seniorů, ze kterého nakonec využila 14 členů kontrolní skupiny a 7 členů experimentální skupiny, v další části jsou detailně představeny použité metody, zde se mi zdá, že představení běžných metod jako je AVLT nebo ROCFT a další není pro čtenáře nezbytné a stačilo by uvedení testů a odkazy na jejich použité verze.

Statistické zpracování je adekvátní malému vzorku, stejně tak jako vyvození závěrů s dílčích výsledků, které je nutné považovat pouze za orientační.

Diskuse je vzhledem k charakteru práce dostatečně obsáhlá a obsahuje i limitace výzkumu. Celkově lze říci, že empirická část je zpracována konzistentně, pečlivě a adekvátně výzkumnému problému. V některých částech jsou data prezentována ve více tabulkách, které by šly sloučit, ale pro vypořádání hypotéz toto rozdělení postačuje.

CELKOVĚ autorka předložila kvalitně zpracovanou práci s originálními výsledky, které lze využít pro další směr výzkumu, jasně formulovala hypotézy, použila adekvátní metodologii a prokázala tak úspěšně schopnost samostatného zpracování výzkumného tématu.

Otázky pro obhajobu:

- 1) Vidí autorka nějaké limity využití úloh ve virtuální realitě použitých v empirické části u klinických populací, zejména u pacientů s neurodegenerativními onemocněními?
- 2) Existují podle autorky i možnosti využití virtuální reality u pacientů s neurodegenerativními onemocněními pro diagnostiku kognitivních poruch?

Předloženou práci HODNOTÍM VÝBORNĚ a DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ.

V Praze 25. srpna 2024

doc. Mgr. Tomáš Nikolai, Ph.D.